

REZOLUTË
PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË AUTORITETIT TË KOMUNIKIMEVE
ELEKTRONIKE DHE POSTARE PËR VITIN 2019

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke njohur AKEP-in si autoritet i pavarur për mbikëqyrjen e tregut të komunikimeve elektronike dhe postare, si dhe për ruajtjen e ekuilibrit ndërmjet interesave të konsumatorëve, shtetit dhe sipërmarrësve në këtë sektor;

Duke pasur parasysh që tregu i komunikimeve elektronike dhe postare ka shënuar zhvillime pozitive në drejtim të përmirësimit të cilësisë së shërbimeve që u ofrohen përdoruesve duke ndjekur trendin drejt shërbimeve të bazuara në internet dhe rritjes së shërbimeve postare nga tregtia elektronike (*e-commerce*);

Duke pasur parasysh që investimet në infrastrukturën e rrjeteve celulare shënuan nivelin rekord të 10 viteve të fundit duke arritur në shifrën rreth 6.35 miliardë lekë nga rreth 4 miliardë në vitin 2018;

Duke pasur parasysh nevojën e rishikimit dhe përditësimit të dispozitivit ligjor dhe material, që siguron dhe garanton të tashmen dhe të ardhmen e komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë;

Duke pasur parasysh që kemi një rritje të treguesve financiarë të operatorëve celulare për vitin 2019, gjë e cila ndikon në mënyrë të konsiderueshme në mundësinë e operatorëve për të rritur investimet dhe për të përmirësuar teknologjitë në funksion të rritjes së cilësisë së shërbimit për konsumatorët fundorë;

Duke konsideruar se procesi i analizës së tregut me shumicë i akses-origjinimit të thirrjeve në rrjetet celulare është një proces i cili ka filluar që në fillim të vitit 2018 dhe ka pasur vonesa dhe shfuqizime të vendimeve të Këshillit Drejtues të AKEP-it, me gjithë rekomandimet përkatëse në rezolutë,

Vlerëson për vitin 2019:

Vendimarrjen për dhënien në përdorim të frekuencave të brezit 800 MHz për dy sipërmarrësit e telefonisë celulare, si dhe vendimarrjet e tjera apo politikat rregullatore nga ana e AKEP-it, të cilat kanë sjellë investime në teknologji të reja nga operatorët në treg duke bërë të mundur përmirësimin e shërbimeve për përdoruesit.

Bashkëpunimin me aktorët brenda vendit, si dhe me autoritetin rregullator të Republikës së Kosovës (ARKEP) për implementimin me sukses të marrëveshjes për lehtësimin e tarifave të *roaming*-ut me Republikën e Kosovës. Gjithashtu, vlerëson bashkëpunimin rajonal në kuadër të Iniciativës së Ballkanit Perëndimor, i cili u finalizua me nënshkrimin e marrëveshjes për reduktimin e çmimeve të shërbimeve *roaming* në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme në rajonin e Ballkanit Perëndimor.

Punën e bërë nga AKEP-i për diskutimin e opinionëve me ekspertë të Komisionit Evropian në nivel teknik në takime dypalëshe, si dhe në takimet e forumeve të BEREC-it lidhur me Tregun me Shumicë të Aksesit dhe Origjinimit të Thirrjeve në Rrjetet Celulare.

Analizën e bërë nga AKEP-i për shkaqet që çuan në daljen nga një treg i rregulluar i një operatori, gjë që ka sjellë zvogëlimin nga 4 (katër) në 3 (tre) operatorë, duke vijuar në këtë mënyrë trendin rritës të indeksit të përqendrimit të tregut, si dhe rritjen e kapaciteteve konkurruese të dy sipërmarrësve me peshën më të madhe në treg përmes marrjes së 50% me 50% të të drejtave të përdorimit të frekuencave që zotëronte sipërmarrësi Plus Communication sh.a.

Bashkëpunimin me MIE-n dhe me Autoritetin e Mediave Audiovizive (AMA) për finalizimin e procesit të lirim të brezit 700 MHz, sipas rekomandimeve të BE-së, përmes pjesëmarrjes në grupe të përbashkëta ekspertësh, si dhe krijimin e një grupi pune nga ana e AKEP-it për hartimin e një studimi për implementimin dhe sfidat e teknologjisë 5G.

Monitorimet e kryera nga AKEP-i për nivelin e rrezatimeve të telefonisë celulare, duke iu përgjigjur edhe kërkesave, të cilat kanë ardhur nga palët e interesuara, që kanë ngritur shqetësimin për prezencën e antenave celulare në afërsi të mjediseve të punës ose banimit. Gjithashtu, vlerëson si shumë pozitiv faktin që rezultatet e këtyre matjeve deri tani tregojnë se nivelet e rrezatimeve të emetuara nga antenat celulare nuk e tejkalojnë pragu e sigurisë së përcaktuar nga Komisioni Ndërkombëtar për Mbrojtjen nga Rrezatimi Jojonizues (ICNIRP).

Punën e bërë nga AKEP-i për konsolidimin nga 3 në 1 të rregulloreve aktuale për mbrojtjen e konsumatorëve dhe përdoruesve të shërbimeve të komunikimeve elektronike publike, e cila është në fazën përfundimtare të miratimit. Njëkohësisht vlerëson edhe punën e bërë për konsolidimin e rregulloreve, që kanë të bëjnë me aktorët e tjerë në tregun e komunikimeve elektronike dhe postare.

Kuvendi i Shqipërisë kërkon që Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare, për vitin 2020, të angazhohet në këto drejtime:

T'i japë përparësi vënies në eficiencë të plotë të brezave të paalokuar, në përfitim të qytetarëve dhe konsumatorëve, pasi të ketë kryer analiza lidhur me dhënien në përdorim të spektrit, përfshirë këtu edhe kombinimet teknike të tij, bazuar në programin e politikës spektrale në nivel kombëtar;

Të kryejë një analizë të hollësishme dhe gjithëpërfshirëse për aspektet e zhvillimit të qëndrueshëm në kuadër të implementimit të teknologjisë së gjeneratës së re në Shqipëri, duke përcaktuar hapat strategjikë dhe duke dalë në përfundime për vendimmarrje të mëtijshme në nivel sektorial;

Duke pasur parasysh rëndësinë e procesit të Analizës së Tregut me Shumicë të Akses-Origjinimit të Thirrjeve në Rrjetet Celulare, Këshilli Drejtues i AKEP-it në vendimmarrjen për dokumentin përfundimtar të shqyrtojë rekomandimet e Autoritetit të Konkurrencës, si dhe komentet e aktorëve në treg, duke iu referuar edhe praktikave më të mira të BE-së dhe BEREC-it;

Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik për Analizën e Tregut të Telefonisë Celulare për Tregjet me Shumicë të Terminimit të Thirrjeve në Rrjetet Celulare, përfshirë Terminimin e Thirrjeve Hyrëse Ndërkombëtare, AKEP-i të vlerësojë opinionet e aktorëve në treg, si dhe rekomandimet e Autoritetit të Konkurrencës për të marrë vendime sa më të drejta dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Duke pasur parasysh që gjatë vitit 2020 duhet bërë rishikimi për caktimin e ofruesit të shërbimit universal postar, të kryejë një analizë të strukturës së tregjeve postare. Në të njëjtën kohë, duke pasur parasysh që Komisioni Evropian do të kryejë rishikim të direktivave të shërbimit postar, ku priten ndryshime për sa i përket Shërbimit Universal Postar, gjatë analizës së tregjeve postare AKEP-i të ketë në vëmendje edhe ndryshimet e direktivave nga KE-ja;

Të punojë për reformimin e kuadrit ligjor të komunikimeve elektronike në funksion të implementimit të kodit të ri të komunikimeve elektronike dhe për forcimin dhe garantimin e pavarësisë institucionale;

Në kuadër të mbrojtjes së konsumatorit, të vijojë të monitorojë dinamikën e ecurisë së problemit të dorëzimit të pakove në adresën e individit nga Posta Shqiptare, si një kërkesë ligjore dhe e drejtë e konsumatorit, e cila edhe pas rekomandimeve të AKEP-it vijon të mbetet problem duke sjellë mosdorëzimin e një pjese të mirë të pakove në adresë të marrësit, por dorëzimin e tyre pranë zyrave postare. Gjithashtu, të monitorojë dinamikën e ecurisë së problemit të tarifave dhe kostove shtesë, që u kërkojnë konsumatorëve për marrjen e pakove nga Posta Shqiptare duke kërkuar që në programin ekonomik-financiar të vitit 2020 të Postës të hiqet tarifa e dorëzimit të objekteve postare e kolipostare, e cila është në kundërshtim me frymën e ligjit dhe parimet e Rregullores së Shërbimit Postar Universal;

Të punojë për miratimin dhe implementimin e kuadrit të ri rregullator për mbrojtjen e konsumatorit/përdoruesit, si dhe të kryejë një proces këshillimi publik për përdoruesit me aftësi të kufizuara dhe ata me të ardhura të ulëta;

Duke e rikonsideruar problemin e kablllove ajrore apo atyre të vendosura në shtyllat elektrike, si dhe përdorimin e përbashkët të infrastrukturës si një problem i cili vijon të mbetet shqetësues, me gjithë përmirësimet që ka pasur, AKEP-i të vazhdojë ta ndjekë me përparësi këtë problematikë duke e koordinuar punën edhe me aktorët e tjerë në këtë proces, siç janë organet e pushtetit vendor, OSHEE-ja dhe sipërmarrësit e rrjeteve të komunikimeve elektronike;

Pas miratimit të rregullores përkatëse, përfshirë edhe përcaktimet për regjistrin “*Do Not Call Me*”, të punojë për implementimin e regjistrit bazuar në praktikat më të mira ndërkombëtare, për të rregulluar aktivitetet e telemarketuesve që bëjnë thirrje telefonike të padëshiruara për individë privatë. Implementimi i këtij regjistri do t’u mundësojë përdoruesve që të bëjnë *opt-out*, pra të mos marrin thirrje të pakërkuara nga kompanitë telemarketing;

Të luajë një rol proaktiv duke bërë propozime konkrete për nevojën e akteve nënligjore për trajtimin e thirrjeve drejt numrit 112 dhe numrave të tjerë të emergjencave, si dhe të vijoje bashkëpunimin me institucionet e tjera shtetërore për të bërë të mundur implementimin në të gjithë Shqipërinë të përdorimit të numrit të emergjencës 112, si një kërkesë e përsëritur si në rekomandimet e Kuvendit të Shqipërisë, ashtu edhe në rekomandimet e raportprogresit të KE-së.

KRYETAR
Gramoz Ruçi

Miraturar në datën 9.7.2020.